

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

Rijkswaterstaat
T.a.v. Heijmans Infra B.V.

Postbus 37
5240AA ROSMALEN

Datum 26 oktober 2022
Betreft Beslissing op aanvraag

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

wnb@rvo.nl

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek

Op 13 juni 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 12 juli en 20 juli 2022 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'A1 Apeldoorn – Azelo fase 2 – Apeldoorn – Twello, onderdeel gewone dwergvleermuis en huismus', gelegen in de gemeenten Apeldoorn en Voorst. Het project betreft het verbreden van de A1. De werkzaamheden bestaan uit het verbreden van de huidige rijbanen, de vervanging of nieuwbouw van kunstwerken, de herinrichting van groenstroken en watergangen en de reconstructie van twee verzorgingsplaatsen. De locaties van het project waar deze ontheffing op toeziet betreft de Heeringstraat 15-15a te Klarenbeek en de Brinkenweg 126 te Wilp. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 2 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de huismus (*Passer domesticus*), en artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Procedure

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 12 juni 2018 het Tracébesluit A1 Apeldoorn - Azelo (hierna het Tracébesluit) vastgesteld. Dit Tracébesluit heeft betrekking op aanpassingen aan de bestaande A1 tussen Apeldoorn en Azelo, waaronder een verbreding van de bestaande A1. Het Tracébesluit is op 2 oktober 2019 onherroepelijk geworden.

Vergunningen/ontheffingen benodigd voor de realisatie van het Tracébesluit vallen binnen de werkingssfeer van de Tracéwet. Dit besluit is één van de besluiten als bedoeld in artikel 20, tweede lid van de Tracéwet.

Op grond van artikel 20, vierde lid van de Tracéwet is dit besluit daarom voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Op dit besluit is daarnaast afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing.

Datum
26 oktober 2022

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek

Behandeling zienswijzen

Het ontwerpbesluit heeft voor eenieder ter inzage gelegen van 7 september tot 20 oktober 2022. Binnen deze zes weken bestond de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Naar aanleiding van de publicatie van de kennisgeving en de terinzagelegging van het ontwerpbesluit zijn geen zienswijzen naar voren gebracht. Er is daarom geen aanleiding het besluit aan te passen.

Besluit

Ik verleen u voor de periode vanaf de dag van bekendmaking van het definitieve besluit tot en met 1 december 2027 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 2 betreffende het opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of het opzettelijk wegnemen van nesten van de huismus. Ik verleen u ook ontheffing van artikel 3.5, lid 2 voor zover dit betreft opzettelijk verstoren en lid 4 voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'A1 Apeldoorn – Azelo fase 2 – Apeldoorn – Twello, onderdeel dwergvleermuis en huismus', gelegen in de gemeente Apeldoorn en Voorst. Het projectgebied behelst de percelen Brinkenweg 126 te Klarenbeek en Heeringstraat 15-15a te Wilp, één en ander zoals is weergegeven in de figuren 4, 5 en 6 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Datum
26 oktober 2022

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek

- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 7 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.

Huismus

- j. U dient in relatie tot de voorgenomen werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus. Deze periode loopt globaal van maart tot en met augustus, maar kan eerder aanvangen en/of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden.
- k. Ten behoeve van het verlies aan nestgelegenheid van vier broedparen huismus, dient u zowel tijdelijk als permanent vervangende nestgelegenheid aan te bieden.
- l. Ten aanzien van het aanbieden van de tijdelijke nestvoorzieningen voor de huismus geldt hierbij dat:
  - 1. In totaal minimaal acht nestkasten dienen te worden geplaatst (type kast: Vivare systeem-nestkast eco 34mm of vergelijkbaar);
  - 2. Deze nestkasten minimaal drie maanden voor het ongeschikt maken van de oorspronkelijke nestplaatsen en de start van de werkzaamheden aanwezig dienen te zijn om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen;
  - 3. De nestkasten op minimaal 3 meter hoogte geplaatst worden met een noord of oostelijke expositie, de openingen van de nestkasten minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen en zo dicht mogelijk bij de locatie van de oorspronkelijke verblijfplaats worden geplaatst. In dit geval zoals weergegeven door middel van figuur 9 als opgenomen in van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.
- m. Ten aanzien van het aanbieden van de permanente nestvoorzieningen voor de huismus geldt hierbij dat u een alternatief (type 'faunaschuur') dient aan te bieden ter hoogte van het (bestaande) noordelijke bijgebouw op het perceel Heeringstraat 15-15a. Het alternatief dient gebaseerd te worden op het concept van en de ervaringen met faunatorenens, waarbij onder meer een pannendak in nestgelegenheid kan voorzien.
- n. U dient de voor de huismus te realiseren permanente nestvoorzieningen gedurende 3 jaar na constructie te monitoren op gebruik door de huismus.
- o. U dient bij de realisatie van de permanent voorziene alternatieve nestgelegenheid voor de huismus ook zo spoedig mogelijk, zodra de

- werkzaamheden dit toelaten, er voor te zorgen dat deze ook weer door minimaal vier broedparen huismus gebruikt kunnen worden.
- p. U dient er zorg voor te dragen dat in de directe omgeving van deze nieuwe nestvoorzieningen tevens voldoende dekking aanwezig is en dat er binnen 100 meter, bij voorkeur binnen 50 meter, voldoende geschikte foerageermogelijkheden en potentiële slaapplekken voor de huismus beschikbaar zijn.
  - q. De periode van aanvang van de monitoring die dient toe te zien op de effectiviteit van de permanente nestvoorzieningen, dient te worden afgestemd op de heersende invloedssfeer van de dan eventueel nog van toepassing zijnde werkzaamheden die in de omgeving plaatsvinden.
  - r. De tijdelijk geplaatste nestkasten voor de huismus dienen minimaal net zo lang als de voorgenomen monitoringsperiode van de permanente nestvoorzieningen te worden aangehouden. Aanvullend geldt daarbij dat, mocht daar blijkens de monitoring aanleiding toe zijn, aanvullende mussenkasten binnen een straal van 200 meter en op aanwijzing van een ecooloog dienen te worden aangeboden.
  - s. Een rapport van de monitoringsresultaten (van zowel de tijdelijke als permanente nestvoorzieningen) dient elk jaar voor 31 december van dat jaar bij RVO te worden ingediend, beginnende in 2023, tot het einde van de monitoringsperiode. De rapportage dient inzicht te verstrekken in de functionaliteit van de maatregelen ten aanzien van de huismus. Daarbij dient onder meer aandacht besteed te worden aan het gebruik van de voorzieningen door de huismus.

Datum

26 oktober 2022

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk

WNB/2022/038.toek

Gewone dwergvleermuis

- t. U dient in relatie tot de voorgenomen werkzaamheden rekening te houden met de paarperiode van de gewone dwergvleermuis. Deze periode loopt globaal van augustus tot en met september, maar kan eerder aanvangen en/of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden.
- u. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden dient door een deskundig ecooloog een grondige inspectie van de betreffende gebouwen plaats te vinden waarbij gecontroleerd wordt of er daadwerkelijk geen vleermuizen aanwezig zijn. Op basis van deze inspectie worden locaties vrijgegeven voor de sloop (indien er geen vleermuizen aanwezig zijn).
- v. Ten behoeve van het verlies van twee paarverblijven van de gewone dwergvleermuis, dient u zowel tijdelijk als permanent vervangende verblijfsmogelijkheden aan te bieden.
- w. Ten aanzien van het aanbieden van de tijdelijke verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis geldt hierbij dat:
  - 1. In totaal minimaal acht vleermuiskasten dienen te worden geplaatst (type kast: Vivara VK WS 01 of vergelijkbaar);
  - 2. Deze kasten minimaal drie maanden voor aanvang van de periode van sloop alsmede het eerstvolgende paarzeizoen geplaatst worden om de vleermuizen te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen;

Datum
26 oktober 2022

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek

3. De kasten op minimaal 3 meter hoogte en op verschillende exposities geplaatst worden en voorts zo dicht mogelijk bij de locatie van de oorspronkelijke verblijfplaatsen. In dit geval zoals weergegeven door middel van de figuren 9 en 10 als opgenomen in van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.
- x. Ten aanzien van het aanbieden van de permanente verblijfsvoorzieningen voor de gewone dwergvleermuis geldt hierbij dat u:
1. Voor wat betreft het oorspronkelijk paarverblijf aan de Heeringstraat een alternatief (type 'faunaschuur') dient aan te bieden ter hoogte van het (bestaande) noordelijke bijgebouw op het perceel Heeringstraat 15-15a. Het alternatief dient gebaseerd te worden op het concept van en de ervaringen met faunatoren, waarbij onder meer allerlei holtes en andere schuilplaatsen in (paar)verblijven voor de gewone dwergvleermuis kunnen voorzien;
  2. Voor wat betreft het oorspronkelijk paarverblijf aan de Brinkenweg alternatieven dient aan te bieden in de vorm van inbouwkasten in het kunstwerk (viaduct) KW08 Brinkenweg ter hoogte van kilometer 88.1.
- y. U dient de voor de gewone dwergvleermuis te realiseren permanente voorzieningen gedurende drie jaar na constructie te monitoren op gebruik door de soort.
- z. Het oordeel van de betrokken ecooloog, de afwegingen daarbij en de gehanteerde methode(n) om de betreffende panden voor de sloop vrij te verklaren van aanwezigheid van vleermuizen, dient ook schriftelijk te worden vastgelegd.
- aa. Indien er buiten de gangbare paarperiode nog wel exemplaren van de gewone dwergvleermuis aanwezig blijken te zijn, dan is het nadrukkelijk niet toegestaan om deze exemplaren fysiek naar een alternatieve locatie te verplaatsen. U dient dan te wachten totdat de dieren uit eigen beweging zijn vertrokken (wederom vast te stellen door een ecooloog). Eventueel kunnen op aanwijzing van de betrokken ecooloog aanvullende maatregelen worden getroffen om de dieren te bewegen te vertrekken en/of toegang te weren door onder meer gebruik van kustlicht en 'exclusion flaps'. Daarbij moet nadrukkelijk voorkomen worden dat dieren ingesloten raken.
- bb. U dient de permanent voorziene alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis zo spoedig als mogelijk, zodra de werkzaamheden dit toelaten, te realiseren.
- cc. Voor wat betreft de toepassing van inbouwkasten in het kunstwerk (viaduct) nabij de Brinkenweg geldt dat hiermee ook minimaal vier (paar)verblijven van de gewone dwergvleermuis kunnen worden verwezenlijkt.
- dd. Bij zowel het permanent te realiseren alternatieve paarverblijf in het kunstwerk (viaduct) nabij de Brinkenweg alsook in relatie tot de te construeren faunaschuur op het perceel Heeringstraat 15-15a, dient u er zorg voor te dragen dat er een vrije aanvliegroute beschikbaar is. Daarnaast mag kunstverlichting het functioneren van de beide voorzieningen niet verhinderen.

- ee. De periode van aanvang van de monitoring die dient toe te zien op de effectiviteit van de permanente nestvoorzieningen, dient te worden afgestemd op de heersende invloedssfeer van de dan eventueel nog van toepassing zijnde werkzaamheden die in de omgeving plaatsvinden. De betreffende monitoring geldt daarbij nadrukkelijk voor zowel de faunaschuur als de alternatieven geïntegreerd in het kustwerk nabij de Brinkenweg.
- ff. De tijdelijk geplaatste kasten voor de gewone dwergvleermuis dienen minimaal net zo lang als de voorgenomen monitoringsperiode van de permanente voorzieningen te worden aangehouden. Aanvullend geldt daarbij dat, mocht daar blijkens de monitoring aanleiding toe zijn, aanvullende vleermuis kasten binnen een straal van 200 meter en op aanwijzing van een ecooloog dienen te worden aangeboden.
- gg. Een rapport van de monitoringsresultaten (van zowel de tijdelijke als permanente vleermuisvoorzieningen) dient elk jaar voor 31 december van dat jaar bij RVO te worden ingediend, beginnende in 2023, tot het einde van de monitoringsperiode. De rapportage dient inzicht te verstrekken in de functionaliteit van de maatregelen ten aanzien van de gewone dwergvleermuis. Daarbij dient onder meer aandacht besteed te worden aan het gebruik van de voorzieningen door de gewone dwergvleermuis.

Datum

26 oktober 2022

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk

WNB/2022/038.toek

Overige voorschriften

- hh. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- ii. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- jj. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Beroep

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 25 van de Tracéwet kunnen de volgende (rechts)personen tegen dit besluit beroep instellen:

- a) Belanghebbenden;
- b) Niet-belanghebbenden die tijdig een zienswijze kenbaar hebben gemaakt of redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijze te hebben ingediend.

Beroep instellen kan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De termijn om een beroepschrift in te dienen bedraagt zes weken.

---

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Deze termijn vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit is bekendgemaakt. Het beroepschrift moet worden gericht aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Het beroepschrift kan door burgers tevens digitaal worden gericht aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State via het Digitaal Loket: <https://loket.raadvanstate.nl/digitaal-loket/>.

Datum
26 oktober 2022

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027064970

Actuele informatie over in beroep gaan, vindt u op:
www.raadvanstate.nl/bestuursrechtspraak

Kenmerk
WNB/2022/038.toek

Het beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient ten minste te bevatten:

- naam en adres van de indiener;
- de dagtekening;
- de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, dat wil zeggen in ieder geval de vermelding van het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen en zo mogelijk datum en kenmerk van het besluit;
- een opgave van de redenen waarom u zich niet met het besluit kunt verenigen.

Tevens dient ten behoeve van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zo mogelijk een afschrift van het besluit waartegen het beroep is gericht te worden overgelegd.

Op dit besluit is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat in het beroepschrift moet zijn aangegeven welke beroepsgronden worden aangevoerd. Na afloop van de beroepstermijn kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd.

Het instellen van beroep schorst de werking van het besluit niet.

Indien beroep is ingesteld, kan een verzoek worden gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening, bijvoorbeeld inhoudende een schorsing van het besluit. Het verzoek om een voorlopige voorziening moet worden ingediend bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag of (door burgers) digitaal via het Digitaal Loket: <https://loket.raadvanstate.nl/digitaal-loket/>. Bij het verzoek moet een afschrift van het beroepschrift worden overgelegd.

Voor het indienen van een beroepschrift en/of een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190027064970. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

Datum
26 oktober 2022

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek

De Minister voor Natuur en Stikstof,

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Instandhouding van de huismus

Artikel 3.1, lid 2 Wet natuurbescherming

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Bij de Heeringstraat 15-15a bevinden zich meerdere nesten in de kopgevel van de woning het erf en omringende groen maakt hierbij deel uit van het leefgebied van de soort.

De voorgenomen sloop van het pand leidt tot het verlies van nestgelegenheid van vier broedparen van de huismus, die zich in de kopgevel van het pand bevinden. Amoveren is noodzakelijk vanwege het fysiek ruimtebeslag benodigd voor de verbreding van de A1. Tevens leidt het eveneens beoogd verwijderen van groen in de omgeving tot aantasting van de functionele leefomgeving en daarmee ook tot indirecte aantasting van de nestlocaties ter plaatse. Dit behelst een overtreding van artikel 3.1, lid 2 Wet natuurbescherming.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 7 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.

U bent voornemens vanwege het verlies van de nestgelegenheid van de huismus in het pand op het perceel Heeringstraat 15-15a, elders in zowel tijdelijke als permanent vervangende nestgelegenheid te voorzien.

Als tijdelijk alternatief, ter overbrugging van de werkzaamheden, bent u voornemens om tijdig en binnen een straal van 150 meter, op het naburig perceel Heeringstraat 13, nestkasten voor de huismus aan te brengen. Aangezien in totaal vier nesten verloren zullen gaan, bent u voornemens hier acht kasten aan te brengen. Dit ter risicospreiding en opdat de dieren voldoende keuzemogelijkheden tot hun beschikking hebben. Het type kast (Vivare systeem-nestkast eco 34mm of vergelijkbaar) is daarbij toereikend. Gezien de genoemde afstand en het type toe te passen nestkasten stel ik hierbij vast dat uw voorstel daarvoor voldoende kans van slagen heeft. Ook houdt u daarbij de nodige zorg in acht bij de plaatsing ervan aan het betreffende pand. Ter aanscherping daarvan zijn enkele aanvullende voorschriften opgenomen in het besluit in relatie tot onder meer foerageermogelijkheden en monitoring (voorschriften o tot en met s).

Voor wat betreft de permanente compensatie, bent u voornemens om op het perceel Heeringstraat 15-15a zelf, ter hoogte van het (bestaande) noordelijke bijgebouw, een zogenaamde faunaschuur te realiseren. De inrichting hiervan baseert u op de ervaringen met de in ons land reeds door meerdere partijen toegepaste faunatorenns; constructies met onder meer pannendak en aanvullende holtes en schuilplaatsen waar een soort als de huismus ook gebruik van kan maken. Deze maatregel klinkt veelbelovend en er zijn zeker positieve ervaringen, maar is vanwege de vele variabelen nochtans ook nog experimenteel. Dit geeft u zelf ook te kennen en u bent zelf dan ook voornemens de voorziening een aantal jaren te monitoren.

Datum

26 oktober 2022

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk

WNB/2022/038.toek

RVO acht dit zorgvuldig, maar heeft ook hierbij enkele aanscherpingen in het besluit opgenomen (voorschriften o tot en met s) . Naast dat ook hierbij geldt dat aanvullend rekening dient te worden met onder meer foerageermogelijkheden in de omgeving, wordt het ook zorgvuldig geacht de toren zo spoedig mogelijk te realiseren ten behoeve van minstens vier broedparen van de huismus, en tevens op functionaliteit te monitoren zodra de werkzaamheden dit toelaten. Daarbij geldt dat de tijdelijk geplaatste nestkasten voor de huismus minimaal net zo lang als de voorziene monitoringsperiode van de faunaschuur dienen te worden aangehouden én indien daar blijktens de monitoring op basis van minder goede ervaringen aanleiding toe mocht zijn, u aanvullende mussenkasten binnen een straal van 200 meter aanbiedt. Een rapport van de monitoring wordt elk jaar aan RVO toegestuurd.

Datum

26 oktober 2022

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk

WNB/2022/038.toek

Door het aanbieden van alternatieve nestgelegenheid in combinatie met het zorgdragen voor voldoende dekking, geschikte foerageermogelijkheden en slaappleaatsen voor de huismus, en door het voeren van ecologische monitoring van de voorzieningen, wordt geen nadelig effect op de staat van instandhouding van de soort verwacht. Omdat er jaarrond beschermde nestlocaties van de huismus verloren gaan, is er daarmee wel sprake van een overtreding van art. 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming.

Instandhouding van de dwergvleermuis

Artikel 3.5, lid 2 en lid 4 Wet natuurbescherming

De dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Bij geen van de onderzochte locaties zijn verblijfplaatsen met kraamverblijffunctie of zomerverblijffunctie van vleermuizen vastgesteld. Wel was bij zowel de Brinkenweg 126 als de Heeringstraat 15-15a sprake van één gewone dwergvleermuis die een duidelijke binding met de hier aanwezige te amoveren gebouwen vertoonde tijdens de balts. Derhalve wordt hier uitgegaan van een paarverblijf in de beide panden op de beide percelen. Ook is bij het viaduct met de Spoorbaan een vliegroute vastgesteld. Er is geconcludeerd dat het te verwijderen groen rondom de te slopen woningen en de te verplaatsen groenstroken geen onderdeel uitmaken van essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Als gevolg van de sloop van de betreffende panden op de percelen Brinkenweg 126 en Heeringstraat 15-15a gaan twee paarverblijven van de gewone dwergvleermuis verloren. Om tijdens de sloop een zorgvuldige werkwijze te garanderen, zal een deskundig ecoloog na afloop van het gangbare paarseizoen en voorafgaande aan de sloop nog een uitgebreide inspectie uitvoeren naar aanwezigheid van vleermuizen om het werkterrein vervolgens ecologisch te kunnen vrijgeven. Het is hierbij toegestaan om passieve maatregelen te gebruiken om dieren te bewegen een ander heenkomen te zoeken, zoals door gebruik te maken van kunstlicht en 'exclusion flaps'.

Het is hierbij juist de intentie dieren opzettelijk te verstoren zodat ze vertrekken en daarmee, bij de daadwerkelijk sloop, niet als slachtoffer eindigen. Dit behelst ten aanzien van de gewone dwergvleermuis dan ook een overtreding van artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming waarvoor een ontheffing vereist is.

Het feit dat de twee paarverblijven verloren gaan, behelst een overtreding van artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Vastgesteld is reeds dat het hier aanwezige (en eveneens deels te verwijderen) groen geen essentiële functie heeft voor vleermuizen.

Datum
26 oktober 2022

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 7 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.

U bent voornemens om ten aanzien van het verlies van de beide paarverblijven van de gewone dwergvleermuis, elders in zowel tijdelijke als permanent vervangende verblijfplaatsen te voorzien. In zijn algemeenheid geldt hierbij dat u ter vervanging van ieder individueel paarverblijf dat verloren gaat, vier tijdelijke alternatieven wenst aan te bieden. Dit ter risicospreiding, en opdat de dieren voldoende keuzemogelijkheden hebben. Dit maakt minimaal acht kasten. Deze alternatieven bestaan uit prefab vleermuiskasten van Vivara (type VK WS 01) die u in de omgeving van de oorspronkelijke verblijfplaatsen gaat aanbrengen. Een dergelijk type kast is ter tijdelijke vervanging van paarverblijven toereikend.

Als tijdelijk alternatief, ter overbrugging van de werkzaamheden, bent u betreffende het verblijf op het perceel Heeringstraat 15-15a voornemens om binnen een maximale straal van 150 meter een viertal kasten te plaatsen, verspreid over eveneens het naburig perceel Heeringstraat 13 waar ook nestkasten voor de huismus geplaatst worden, als ook de bomenrij tegenover het perceel Heeringstraat 15-15a. Ten aanzien van het paarverblijf op het perceel Brinkenweg 126 bent u voornemens om een viertal kasten te plaatsen in de bomenrij tegenover hetzelfde perceel waar onlangs ook een amfibieënpoel is gerealiseerd. Alle kasten komen op minimaal drie meter hoogte te hangen en zullen op verschillende kanten van de bomen geplaatst worden om verschillende microklimaten te creëren. Ook draagt u bij de (tijdelijke) plaatsing van de kasten voldoende zorg voor de nodige gewenningstijd om de vleermuizen de alternatieven te laten ontdekken.

Voor wat betreft de permanente compensatie, bent u voornemens om op het perceel Heeringstraat 15-15a zelf, ter hoogte van het (bestaande) noordelijke bijgebouw, een zogenaamde 'faunaschuur' te realiseren. De inrichting hiervan baseert u op de ervaringen met de in ons land reeds door meerdere partijen toegepaste faunatorenns; constructies met onder meer pannendak en aanvullende holtes en schuilplaatsen waar een soort als de gewone dwergvleermuis ook gebruik van kan maken. Deze maatregel klinkt veelbelovend en er zijn zeker positieve ervaringen, maar is vanwege de vele variabelen ook nog experimenteel. Daarom stelt u voor de voorziening een aantal jaren te monitoren. Dit geldt ook ten aanzien van de permante voorzieningen ten behoeve van het verlies van het paarverblijf aan de Brinkenweg. Hiervoor gaat u inbouwkasten integreren in het viaduct KW08 Brinkenweg ter hoogte van kilometer 88.1. Al deze voorzieningen zijn ook dichtbij de oorspronkelijke paarverblijven gelegen (maximaal 200 meter), wat de kans op het vinden en acceptatie ervan vergroot.

De door u voorgestelde maatregelen betreffende de gewone dwergvleermuis worden daarbij op hoofdlijnen voldoende bevonden. RVO acht het van belang, uit het oogpunt van volledigheid, zorgvuldig handelen en voor het functioneren van de permanent te realiseren alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis, om enkele aanscherpingen op uw voorstel door te voeren (voorschriften z tot en met gg in het besluit). Zo is het niet toegestaan vleermuizen fysiek te hanteren/verplaatsen, maar dient gewacht te worden totdat de dieren uit eigen beweging het betreffende pand hebben verlaten voordat tot sloop wordt overgegaan. Dit dient door een ecologisch deskundige te worden bepaald alvorens het terrein wordt vrijgegeven. Toepassing van passieve maatregelen om dieren te bewegen een ander heenkomen te zoeken, zoals door gebruik te maken van kunstlicht en exclusion flaps, is hierbij evenwel toegestaan waarbij voorkomen dient te worden dat dieren ingesloten raken. Verder gelden voor de gewone dwergvleermuis dezelfde aanvullende restricties zoals die ook ten aanzien van de huismus gelden in relatie tot de permanent aan te bieden alternatieve verblijfplaatsen en geldt ten aanzien van de voorzieningen te integreren in het kunstwerk over de Brinkenweg alsook voor de 'faunaschuur' dat voor de gewone dwergvleermuis een vrije aanvliegroute beschikbaar is. Daarnaast mag kunstverlichting het functioneren van de beide voorzieningen niet verhinderen. Indien niet aan deze laatste elementaire zaken wordt voldaan, is er gerede kans dat de voorzieningen bij voorbaat niet zullen functioneren. Ook ten aanzien van de monitoring van de vleermuisvoorzieningen (zowel tijdelijk als permanent) wordt elk jaar een monitoringsrapport aan RVO gestuurd.

Datum

26 oktober 2022

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk

WNB/2022/038.toek

Al met al is het effect op de gewone dwergvleermuis, met inbegrip van de gestelde (aanvullende) maatregelen relatief beperkt. Door het op zorgvuldige wijze uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden, waaronder het op een zorgvuldige manier aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving, door een zorgvuldige wijze van amovatie en door het voeren van ecologische monitoring van de voorzieningen, wordt geen nadelig effect (verslechtering) op de staat van instandhouding van de soort verwacht.

Andere bevredigende oplossing

U geeft aan dat de geplande ontwikkelingen reeds vastgelegd zijn in een onherroepelijk Tracébesluit. Voor de voorgenomen plannen is volgens u zodoende geen alternatieve locatie beschikbaar. Daarmee is een overtreding ten aanzien van de huismus en de gewone dwergvleermuis evenmin te voorkomen. De nesten van de huismus in het betreffende pand aan de Heeringstraat 15-15a, en de paarverblijven van de gewone dwergvleermuis bevinden zich in het gedeelte dat daadwerkelijk plaats dient te maken (sloop) voor het nieuwe talud en sloot ten behoeve van de verbreding van de naastgelegen A1.

Het verbreden van de A1 vindt plaats ter verbetering van de doorstroming van deze cruciale verkeersader. Het niet verbreden van de snelweg is ook geen realistische optie vanwege de belangen die verband houden met veiligheid en verkeersdoorstroming. Ook het deels slopen van de panden waarin zich de mussennesten en paarverblijven van de vleermuizen bevinden wordt daarbij niet als een realistisch alternatief beschouwd.

Het fysieke ruimtebeslag benodigd voor de verbreding van de A1 maakt dat alle nestlocaties in het pand Heeringstraat 15-15a verloren zullen gaan. Het deels slopen zou overigens ook tot een dusdanige verstoring leiden dat het in ecologisch opzicht niet als een bevredigender alternatief wordt gezien.

U gaat maatregelen treffen die de optredende effecten ten aanzien van de huismus en gewone dwergvleermuis minimaliseren. Zo gaat u buiten de kwetsbare voortplantingsperiode werken en past u uw uitvoerplanning dan ook hierop aan. Daarnaast gaat u verlies van nestgelegenheid van de huismus en van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis tijdig compenseren door het aanbieden van alternatieven hiervoor in de directe omgeving van de oorspronkelijke nestlocatie. De verdere zorgvuldige uitvoering van het project in relatie tot de huismus en gewone dwergvleermuis maakt ook dat de nadelige effecten relatief beperkt blijven en er voorts geen nadelig effect op de staat van instandhouding van de soort verwacht wordt.

Er kan worden geconcludeerd dat in relatie tot de huismus en gewone dwergvleermuis voor een voldoende bevredigende oplossing is gekozen ten aanzien van de uitvoering van het project waarvoor ontheffing wordt aangevraagd.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan deze soorten zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, lid 4, sub b van de Wet natuurbescherming 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' en het belang genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b van de Wet natuurbescherming 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'

De A1 is een belangrijke verkeersader, zowel op regionaal, nationaal als internationaal niveau. Op regionaal niveau verbindt de A1 verschillende regio's in Oost-Nederland en op nationaal niveau verbindt de A1 de Randstad met de voorgenoemde regio's. Tevens biedt het voor de gebieden in Oost-Nederland de belangrijkste verbinding naar Noord- en Zuid-Nederland. Internationaal gezien is de A1 een belangrijke verbinding die Rotterdam en Schiphol verbindt met Twente, Duitsland, Polen en de Baltische staten. Tot slot is de snelweg een van de hoofdverbindingen voor goederenvervoer tussen Nederland en Duitsland. Mede dankzij het belang van de snelweg neemt de verkeersdruk op de A1 steeds meer toe en de huidige capaciteit van de snelweg is ontoereikend. Er zijn structurele files en er is een matige tot slechte verkeersafwikkeling. Ook de verzorgingsplaatsen zijn van slechte kwaliteit, er is parkeeroverlast, slechte voorzieningen en ze zijn daarnaast onveilig. Omwille van deze redenen is het noodzakelijk dat deze verzorgingsplaatsen worden aangepakt in het project.

Datum
26 oktober 2022

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat de belangen 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende zijn om de negatieve effecten op de huismus en gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Datum
26 oktober 2022

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek

Andere ecologische effecten dan in aanvraag wordt voorzien

Op basis van de voorgenomen werkzaamheden gaat geen essentieel foerageergebied verloren. Aanwezigheid hiervan kan op basis van het uitgevoerde onderzoek ook worden uitgesloten. Wel is vastgesteld dat bij het viaduct met de Spoorbaan een (essentiële) vliegroute aanwezig is van de gewone dwergvleermuis (en laatvlieger).

U geeft aan dat deze vliegroute bij het viaduct met de Spoorbaan binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden gelegen is, maar dat u een overtreding ten aanzien hiervan kunt uitsluiten en geen vervolgstappen ondernomen hoeven te worden. U geeft daarbij aan dat deze vliegroute fysiek onaangetast blijft en wenst u daarnaast in relatie tot deze vliegroute onder meer tussen zonsopkomst en zonsondergang te werken, 's nachts geen verlichting te gebruiken, de vliegroute open en intact te houden en ook te werken binnen de winterrustperiode van de vleermuizen (november tot en met maart). Aangezien u van mening bent dat u hiermee een overtreding kunt uitsluiten, valt dit ook buiten de scope van uw ontheffingsaanvraag. Dit is derhalve niet getoetst. U dient zelf toe te zien op correcte naleving van de maatregelen ter voorkoming van een overtreding.